Ч. 75 Четвер 3 (15) цьвітня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Бесїда Є. Е. п. Президента Міністрів Ґр. Казим. Баденї'го,

виголошена на засїданю Палати послів Ради державної дня 7 с. м. в дискусиї над справою виборів в Галичинї, звучить після стенограму:

(Дальше.)

Реасумуючи то все, доходжу до переконаня, що радикальні аґітатори знайшли в людности сїльскій надзвичайно податний для себе ґрунт. Аґітациї ті ведені систематично, були обчислені на розбуджене найнизших пристрастий і національної ненависти, а також на захитанє довіря до властий і їх органів, а — підпирані були частию руского духовеньства. Аґітациї ті суть безпосередною причиною, що доси так спокійний, замкнений в собі, але пасивний сїльский нарід руский, хопив ся жалю достойних вибриків і насильств в часї виборів.

Нема ніякого сумнїву, що край в часї виборів знаходив ся в станї заколоту і що вибори до Ради державної були переведені серед обставин, котрі не були нормальними. Вірне і правдиве представлене стану річи повинно однакож достаточно виказати, що причини того анормального стану не треба шукати в поступованю Правительства і єго органів.

Мушу завірити, що органам правительственним, котрі посередничили при чинностях виборчих, а котрі сповнили свої обовязки з правдивим самовідреченєм серед найтруднїйших обставин без взгляду на дїйстне фізичне перепрацьоване, а нераз серед поважної особистої небезпечности — можу віддати лиш признанє.

Що тут і там могли настати неправильности, не хочу заперечували і єсть то зовсїм зрзоуміле, що коли в тім краю в звиш 6000 громадах переведено вибори звиш 12.000 виборців, а до переведеня їх не завсїгди можна було послугувати ся урядниками концептовими, не всї чинности виборчі були переведені під кождим взглядом без закиду“.

Стілько справоздоне Намістника. А тепер поважані панове, позвольте, що представлю вам декотрі з тих розрухів. Поважаний передбесїдник казав між иншим: П. Намістник, як то знаємо, єсть то чоловік честний, він в нїчім не завинив. Але президент міністрів инакше собі порадив: він прибув до Львова, скликав собі всїх старостів і дав їм інструкциї.

Желаю панови бесїдникови, щоби все, що він впрочім сказав, відповідало більше правдї, як отсе сказане. *(Оплески).*

Заявляю тут під словом чести, що нїяким старостам не казав я ставити ся до Львова, що навіть не розмавляв з нїяким старостою. *(Грімкі брава і оплески.* Голоси: *Слухайте, слухайте!)* Пос. Окуневский: То не правда, то неправда, а сам то видів! *(Неспокій).* Президент: Прошу панів о спокій. Не уживайте висказів, котрі оскорбляють! Пан президент міністрів відчитав відтак справоздане о результатї доходжень з причини ряду розрухів і вибриків, які діяли ся в Галичинї в порі виборчій. Подаємо тут випис з него:

В громадї Комарно, повіта рудецкого бурмістра, управителя дібр і директора Товариства задаткового, зневажила в лютий спосіб і ранила людність, котру незвістні доси особи почестували горівкою. Ексцеденти впали до будинку громадского і по довших розруках забрали лїсти виборчі і печать громадску. Бурмістра, котрий утїк перед розлюченою товпою, знайшли в єго укритю два хлопцї, але не зрадили єго, коли їм дав золотий годинник і перстїнь та ще обіцяв 200 зр. (Голоси з правиці: *Слухайте, слухайте!)* Міг він вийти з міста лиш перебраний. Підчас нападу на будинок Товариства задаткового незвістні виновники украли там звиш 500 зр. готівки. Господу, в котрій сховав ся бурмістр, ограблено до чиста. А що жандарми не могли побороти переваги ексцедентів, длятого завізвано асистенцию войскову, а спокій заведено остаточно аж в ночи по арештовано около 70 ексцедентів, межи тими проводирів розруху. Помежи арештованими нема анї кандидатів анї виборців. На внесенє прокуратора державного 15 осіб випущено на волю, а против 37 инших, а також против дальших чотирох осіб, розведено вступнє слїдство з причини злочину публичного насильства і тяжкого покалїченя (Голоси з правої сторони Палати: Ну, пане Окуневский, що Ви на то?)

В громадї Черневі, в повітї станїславівскім, дня 26 лютого перед полуднем відбували ся правибори з загальної куриї а по полудни з громад сїльских. Коли при сих послїдних виборах декотрі виборцї, котрі вже перед полуднем голосували в загальній куриї, тепер знову голосували в куриї громад сїльских, внаслїдок підбурюваня проводирів розруху, наста

---

13)

ГОРБАТИЙ.

(З польского — повість Йосифа Корженьовского).

(Дальше).

Коли кілька тижднїв пізнїйше прийшов. Мариян на Димівщину, почала пані Шуменкова, що сидїла на ґанку з панчохою, кивати на него і давати єму знаки, щоби ішов тихо і не зраджував своєї присутности. Мариян приступив на пальцях, а старушка взяла єго за руку і підвівши під вікно велїла заглянути до середини. Мариян мимохіть скрикнув побачивши Уршулю, що сидїла при столику під вікном і оловцем відрисовувала образок, що представляв єї при доєню коров, а котрий одержала від Марияна. Отже видала ся тайна, чому та хороша, добра дївчина слухала все з такою увагою, кілько разів говорив Мариян о штуцї. Вправдї серед тих людий то рідко могло лучати ся, але горбатий артист замітивши, що то маґнес, котрим притягає єї до себе, зводив як міг розмову на то поле. Тодї, коли видїв, як єї очи набирають блеску, як вступає в них немов би вдохновене та з якою увагою слухає єго і майже проковтує кожде слово, ставав красноріччивим і оживляв ся сам тим чарующим духом, котрий з єї напів отвертих уст немов спливав на него. Отже Уршуля була в душі також артисткою, хоч сама о тім не знала, ішла тою самою дорогою що й він, тож може коли стрітять ся, зійдуть ся і ведені спільно вже дальше тою самою звіздою підуть до кінця свого званя. То була перша гадка, ясна і проймаюча як блискавка, котра пересунула ся через єго серце. Коли застрашена дївчина дала ся вкінци упросити, щоби показала свій рисунок, коли Мариян побачив, що без приготовленя, без науки, без потрібних материялів була копія все таки вірна, почерки сьміли і всюди видний слїд, що в нїй щось є, що чує як треба, хоч не знає чому, впевнив ся в тїй гадцї, що та проста але хороша дївчина, котру він підніс на вершок всїх своїх ідеалів, уродила ся артисткою і уродила ся для него.

Від того часу почало ся для Марияна цїлком нове житє, єго кров кружляла скорше, проміне надії впадало до єго серця ширшими отворами і нераз зазнавав навіть тої чистої розкоші артиста, коли єго слово або рука оброблює богатий материял і надає єму чудову подобу, котру старинні віки заміпили в видї Піґмаліона в такий видний образ. Мариян відкрив в Уршулї правдивий талант. Старий Нарбут зумів ся, коло побачив по кількох вказівках і нїби лекциях величезну ріжницю в роботах внучки, що все щось смарувала і не розуміючи свого таланту, викрадала єму папір і виносила грубий червоний оловець, котрим він робив собі знаки і записки в господарских книгах. Тому позволив він, щоби як прийшла зима, користала з рад Марияна і пописувала ся перед ним, кілько разів прийде. Отже тепер ходив Мариян частїйше, бо як же було занедбувати такі спосібности, як не занести лїпших оловців, гладшого паперу, взірцїв і всього иншого, чого годї було на Димівщинї дістати. Коли-ж прийшов, то якже не було посидїти при рисуючій з одушевленєм дївчинї, коли кожде слово єго ради впадало до єї головки, як добре зерно пшеницї на родючу землю, коли кожда слїдуюча копія була лїпша і сьмілїйша від попередної, коли за кождим разом як він прийшов, заставав кілька рісунків ріжних предметів з природи, отже чув, що й в тїм іде тою самою дорогою що і він, що сьвято вірить в то, що він говорить, що вдячним поглядом глядить єму в очи, коли похвалить що небудь і приглядаючи ся рухам єго руки, коли що поправляє, кличе з зітханєм: „Ах, коби я так уміла!“

Так минуло Марияновi близько два роки. Уршуля дозрівала духово і ставала щораз краснїйшою. Деколи яснїла она тим блеском вдохновеної душі, котра будить ся до свого властивого житя, розливає ся якоюсь ясностию на чолї, виступає дивним блеском в очах, надає устам принади і немов відриває цїлу стать від землї. Коли така хвиля минула, ставала она знов простою, сїльскою, щирою дївчиною що господарить запопадливо, ходить коло своїх цьвітів, любить свій огородець і красулю. Мариян сам не знав, в котрій з тих хвиль була она краснїйша. Він в обох був рівно щасливий при нїй. І чи в оживленій розмові, котру она силою свого таланту розуміла, вів єї за собою на поле штуки і говорив о тім всїм, що єї могло просьвітити і піднести; чи подавав їй воду до підливаня цьвітів, викидав бурян з борозди та з грядок, який она виполола і пив з нею скопець молока, яке видоїла, все бачив в нїй людину сотворену для себе і вважав єї за воплощене тої божескої мисли, котру небо в него вдунуло і задля котрої був тим, чим буе

ли серед згромадженої людности того рода вибрики, що акт виборчий треба було застановити. В ночи вислано патрулю з чотирох жандармів, котрі вислідили виновників і арештували їх. Було то 24 селян, серед котрих не знаходив ся ані один правиборець. Рано задзвонено в церкви нагло на тривогу і збігла ся велика товпа людий. Коли виведено арештованих з дому громадского, селяни з дійстною лютостию так на них наперли і окружили, що жандарми не могли рушити ся і мусїли побоювати ся, що їх силою розброять. В тім положеню два присутні жандарми зробили ужиток з баґнетів і то з кровавим наслїдком. Товпа подала ся взад і арештованих можна було відвести до Станїславова. В виду заворушеня, яке внаслїдок тих подій настало в Черневі, і обави що то повторить ся, вислано там відділ піхоти, котрий позістав через вісїм днів.

(Дальше буде).

Новинки.

Львів дня 14-го цьвітня 1897.

— Перенесеня. П. Мінїстер судівництва переніс нотарів: Володисл. Стрончака з Судової Вишнї і Іос. Гейда з Жовки, обох до Дрогобича; дра Ів. Курися з Белза до Сокаля, Ом. Лисовского з Балигорода до Судової Вишнї, Ів. Постемпского з Бірчи до Жовки і Іляр. Савчиньского з Жидачева до Белза.

— Львівске староство заборонило довіз мяса з Наварії, тому, що в тім місточку нема різницї. Тамошні різники ріжуть худобу, де їм подобає ся, на дворі, в хлївах і иньших нехарних місцях. В наслїдок того мясо могло-б дуже легко стати розсадником ріжних заразливих хороб. Невдовзї на інтервенцию староства і магістрат видасть заказ привозу мяса з Наварії до Львова.

— Нещастна пригода лучила ся 18-го марта с. р. в митрополичім лїсї під Крилосом. Лїверант з села Козини велїв двом робітникам стяти грубого бука, що ріс над самою деброю. Роботи мав наглядати Спиридіон Козак. Коли бук уже був майже цїлком підрізаний, робітники попросили Козака похолїтати деревом, щоб его можна скорше повалити. Козак похолїтав, та в одній хвили дерево поваливши ся, трунуло его в дебру та придавило своїм тягаром. В кілька годин потім Козака живого ще привезено до села, де він серед страшних болїв помер. Заряджене в тій справі судове слїдство викриє може виновника катастрофи і причинить ся до забезпеченя вдови і сиротидочки по убитім.

— Торговцї безрог з'їхали ся в суботу на наради до Львова. З'їзд був дуже численний. Нарадам проводив емеритований зелїзничий інспектор, Едв. Геппе, що заслужив ся коло орґанїзациї транспортів худоби до Відня. Між иншим ухвалено утворити стоваришене для охорони торговлї безрогами і в тій цїли вибрано екзекутивний комітет. Між 9 членами того комітету є також бувший посол Йосиф Гурик.

— Палїї. З Билич під Самбором доносять: Від якогось часу почали навіщувати село Биличі часті огнї і то так дуже, що в однім тиждни згоріло 13 загород селяньских і кілька стирт збіжа властителя села гр. Лося. Комісарият поліциї з Самбора вислав на місце свого аґента Т., котрий по кількадневнім слїдстві викрив палїїв: Давида Гольдберга і Гринька Павроцкого, у котрих найдено прилади до підпалюваня. Обох арештовано і відставлено відтак до окружного суду в Самборі.

— З Самбора пишуть нам: Львівский руский народний театр під зарядом тов. „Руска Бесїда" у Львові, по двох лїтах завитав знов до Самбора. Хто з любовників штуки драматичної приглядав ся уважно дїяльности тої так важної для Русинів институциї, мусить з жалем признати, що від часу, в котрім „Руска Бесїда" відобрала самостійну дирекцию п. Биберовичеви, отже від чотирох лїт, обнявши театр руский у власний заряд, театр той зовсїм підупав, помимо того, що „Руска Бесїда" докладала всяких заходів, щоби его поставити на найвисшім степени. Іменовано ріжних завідателїв, котрі змінялись що кілька місяцїв, спроваджено навіть на директора артиста з України і взагалї роблено всьо, що було можливим, однакож помимо того не осягнено сподїваного успіху, бо через нетактовне поступоване нефахових завідателїв, театр руский утратив всїх найлїпших артистів і тепер в товаристві тім хотяй досить численнім, добрих акторів і акторок єсть ледве кілька, прочі то самі початкуючі, котрі на будучність не много обіцюють. За чотири роки виставлено ледве кілька нових штук і ті обіграно по кілька разів, так що публика помимо найщирної волї не може учащати до театру на старі штуки і слабими силами акторскими відограні. Декорациї і ґардероба вже так знищена, що немило публицї на ню дивити ся, а завідатель театру зовсїм не дбає о тое і дбати навіть не може, щоби штуки сценїчні ефектовно виставляти, для того отже підчас побуту театру руского в Самборі, поводжене було так слабе, що помимо так значної субвенциї, котрою Видїл краєвий театр вспомагає, приходи не могли покрити розходів. Одним словом сьміло сказати можна, що руский театр зовсїм підупав і при теперішних обставинах не можна мати надії, що піднесе ся до тої висоти, на якій стояв за часів дирекциї бл. п. Гриневицкого або Биберовича. Повисше наведені відносини руского театру знєволили мужа повного посьвященя для добра других, щоби для ратованя ситуациї і піднесеня театру руского до того степеня, на котрім стояти повинен, посьвятив свое становиско і цїлий свій маєток. Він то прибравши собі до спілки на артистичного директора одного з найлїпших руских артистів, закладає нову дирекцию руского театру, справивши прекрасні декорациї і ґардеробу і набувши репертоар клясичних творів драматичних. Персонал театральний, що має складати ся з 40 осіб, анґажований буде на неограничений час контрактово на підставі ново уложеного статуту і реґуляміну театрального, так що кождий артист і артистка приступаючи до того товариства, отримає від дирекциї всї потреби до житя і запевнене обнятої посади до кінця свого житя. З причини, що ново завязана институция театральна має так красну задачу, желаємо директорам як найлїпших результатів, запевняючи їх, що людий, котрі посьвячують свое становище і маєток для добра народної институциї і артистів, котрі не мають в своїм заводї жадного забезпеченя, будемо щиро попирати. Нова дирекция до часу розпочатя своєї дїяльности заховує свое incognito, а рівночасно оголошує конкурс на 30 посад для артистів драматичних, сьпіваків, сьпівачок, капельмайстра, 6 музикантів, суфлера і машиніста. Оферти з поданем условий анґажованя вносити можна найдальше до 1-го мая с. р. під адресою: „Театр руский" ресанте Самбір.

— Чоловік, що хоче дармо читати ґазету. В однім американьскім дневнику читаємо: Чоловік, що уживає власної бородавки на карку замість спинки до ковнїра; що сїдає на пуферах з заду вагонів, щоби не робити видатків на їзду зелїзницею; що в ночи задержує годинник, щоби менше зуживав ся; що з ощадности не ставить точки над „і" і не перечеркує „t" — кождий такий чоловік може вважати ся більшим джентельменом в порів-

---

на земли. Відлучити єї образу від себе не міг так само, як не міг відлучити своєї души від тїла. Тому не розумів житя без неї, як не розумів луки без зелени, лїсів без тїни і холоду, небесного зводу без чудового блакиту.

Однако і то глубоке чувство, що пересякло цїлу его суть, не вийшло на яву, так само як не виявили ся у него і перші пориви розбудженої пристрасти. Захoване в глубинї его души виявляло ся оно лише природною приклонностию, яку легко було витолкувати спосібностями ученицї, потребою розривки для самітного і відпіхненого свояками калїки і вдячностию для Нарбута, опікуна его дитинних лїт.

— Дякую тобі, дорогий Мариянe — говорив нераз старий, коли приглядав ся щораз краснїйшим і правдивійшим рисункам Уршулї. — Сам то бачу, хоч мало на тім розумію ся, що та дївчина має спосібности і охоту до рисованя. Такій сиротї як она, хоч добра і красна і господарна, тяжко о мужа. Як умру і лишить ся сама на сьвітї, то може буде мати з за твоєї ласки кусник хлїба.

А Уршуля говорила нераз до панї Шумейкової:

— Який той пан Мариян добрий, який розумний, який терпеливий зі мною бідною неукою, а як знаменито рисує! Чого лиш дїткне ся, то зараз набирає житя і правди. Ах, коби я коли небудь научила ся хоч в половинї так добре робити як він.

— Бідний він — відповідала панї Шумейкова — син такого пана, а не має там у дворі нїякої розривки. Лише в мальованю шукає відради і мусить аж сюди приходити до нас, щоби мав до кого слово промовити.

— Або то мала потїха в мальованю? Чи гадаєте, що єму потрібні забави і товариства? — говорила Уршуля, підносячи в гору свої красні очи. — Коли хто має кисть в руцї і фарби перед собою та вікно, з котрого видко сьвіт божий, не потребує нїкого. Ах, колиб я могла вже малювати, яка-ж би я була щаслива!

— Ех, моя люба — відзивала ся тоді панї Шумейкова — як віддаш ся, то вилетить тобі то всьо з голови.

— Віддам ся! — відповідала Уршуля. — А деж для мене чоловік? — І єї око звертало ся на портрет Ван Діка, котрого копію, зроблену ще в Луковї дав їй Мариян відрисувати.

З тих слів видко, що в Димівщинї нїкому і в голову не приходило, щоби в серци так упослїдженого природою молодця могла зродити ся любов до женщини, котра не була би спосібною відплатитись єму взаїмностию, мимо тих самих навичок і таланту. З запитаня Уршулї: а деж для мене чоловік? — з єї погляду на гарне лице Ван Діка, видко також, що й она мала ідеал мужеской краси, до якого звертала ся єї думка, не лише як артистки, але о котрім гадало і єї жіноче серце. Отже цїла єї прихильність і довірочне поведенє з Мариянoм, було лише вдячностию ученицї, що піддавала ся веденю спосібного учителя, було ознакою радости щирої дївчини, що той, що уродив ся паном, не гордував їх домом і вродженою ввічливостию Литовки, котрої гостинність має все якусь сердечність.

Тим поведенем Уршулї, тим поглядом єї очий, часом одушевленим, часом солодким і сумовитим, часом веселим і повним сердечного сьміху дурив себе деколи — як ми вже згадували — бідний Мариян. Часом приходило єму на гадку сказати їй просто, чим она була для него. Але коли та постанова заволодїла его головою і серцем і він случайно поглянув тоді на свою довгу і костисту руку, на короткі і горбаті груди, на високі ноги і коли стрясаючись на гадку о собі самім, приглянув ся ще в зеркалї, тодї скрикував наполоханий, кидав ся на постїль без сил і надії і з тяжким зітханем, а часом з сльозою в оцї відступав від того наміру, бо чув, що він не міг би єму дати щастя, якого хотїв, а противно міг би ще відобрати то, якого уживав і знищити та затроїти его житє. Таким способом виходив з тих частих і тяжких борб з собою самим заєдно побідно і покривав лише найзвичайнїйшою чемностию глубоке і чисте чувство, котрого чудовий предмет злив ся і сполучив в его души з тим всїм, що лише любив і шанував та почитав яко сьвятість.

На початку липня 1837 року вечером, по простім сїльскім підвечірку, котрий Уршуля справила в день сьвятого Йосифа Калясантого кільком старим знакомим на торжественний обхід іменин дїдуся, сидїли всї на березовій канапцї і довкола заставленого стола уживали сьвіжого холоду по горячім дни та бавили ся веселою розмовою. Уршуля одїта в білу одїж, з китицею гвоздиків при грудях, умаїла голову улюбленими цьвітами і порала ся коло гостий з таким занятем, була така весела, ожи влена і гарна, що бідний Мариян мусїв ужити цїлої своєї сили, якою надїлила его природа, щоби не подати ся перед тими чарами і врадити якими нерозважним словом тайни свого серця. Однако та смертна борба, яку з собою зводив, так его умучила, що заки ще стемнїло, попращав перший з гостий старого приятеля і Уршулю здивовану так скорим его відходом та поклонившись прочому товариству пішов майже заганяючись та ледве міг удержати ся на ногах. Так дійшов до малого лїска, що стояв над дорогою поміж Рудкою мазовецкою і Димівщиною та отїнював малу долинку, куди плив малий потічок до Буга. Там положив ся

наню з чоловіком, котрий через 2—3 місяці одержує правильно часопись, а потім звертає єї, пишучи: „не принимаю“ або „пренумерую з другої руки“....

— **Нещастний винаходець.** В Берлина доносять: Інжинер Здислав Шпор з Кракова, асистент дирекциї зелїзниць державних показував вчера на подвірю патентового бюра винайдений ним гамулець. На нещасте урвала ся линва і Шпор упав зі значної висоти на землю та розбив собі голову і зломив руку. Лікарі сумніваються ся, чи удасть ся їм удержати Шпора при житю.

— **Завіщанє самоубийника.** До Франкфурта над Меном в Нїмеччинї приїхав один пан з Візбадену. В часї свого побуту зайшов до одної трафіки і купив кілька циґар, штуку по вісїм феників. Коли запалив одно з них, почув якийсь особливий запах і побачив, що з циґара вистає кусник дрота. Він розвинув циґаро і найшов в серединї кусник паперу обвинений дротом. Коли папір розпостер, показало ся, що то була нота на двайцять марок. На малїм куснику паперу, котрим обвинено грощі були такі слова: „Робітник з фабрики тютюну Евгеній Мертенс завинув в то циґаро перед своєю смертию свій послїдний маєток. З причини, що то циґаро гіршого рода і дешеве, надїє ся він, що гроші дістануть ся бідному чоловікови. Нещастні обставини примушують мене відобрати собі житє. Гамбурґ 19 мая 1895 р.“ Показало ся, що справдї дня 21 мая 1895 р. найдено коло Гамбурґа трупа робітника фабричного Евгенія Мертенса. Але що пан, котрий купив циґара не бідний, то він жертвував найдені в циґарі гроші на добродійні цїли.

— **Смерть в филях ріки.** Дня 3 с. м. прибули до Радзїшова вечірним поїздом в Кальварії дві панни, котрі хотїли зі стациї удати ся пішки до Глогочова під Мисленицями, відай до тамошного о. пароха. Випало їм переходити по лихій кладцї на Цедронї і обі впали в ріку. Старшу уратовано, а молодша, 22-лїтна втопила ся разом з готівкою коло 60 зр., яку мала при собі. Того самого вечера упав з тої самої кладки молодий чоловік, що прибув зелїзницею з Кракова, вода унесла єму капелюх, але єго самого виратовано. Персоналеви зелїзничому належить ся повне признанє за ревну поміч для потопаючих.

— **Бійка в суді.** Перед окружним судом в Надьгальмадь на Угорщинї лучила ся така небувала пригода. Оборонцї обох противних сторін адвокати Стефан Роман з Надьгальмадь і Іван Єлїй з Заґреба поперечили ся з собою в обороні своїх клїєнтів. Суперечка була так горяча, що пп. адвокати розпочали бійку і від пястуків прийшло до бійки на палицї. Вкінци Роман вициїлив до свого противника з револьверу, але на щастє єго убезоружено ще заки встиг вистрілити.

— **Анархїстичний процес.** В Берлинї, перед судом присяглих веде ся процес проти пяти анархїстів за те, що в 1895 році мали післати пекольну машину полковникови полїциї берлиньскої Кравзови. Пекольна ся машина була дуже спритно скомбінована. Зеґаровий приряд за помочию вистрілу з мавзерівского набою мав викликати вибух пороху і бензини, котра знаходила ся в великій скількости в післаній пачцї. Кравз получивши ту посилку був вельми осторожний, сам не отвирав єї, а віддав фаховим людям. Знатоки отворили пачку і пересьвідчили ся, що експльозия була би викликала ье малі спустошеня. Розпочали ся слїдства. Слїдство зразу дуже тяжко йшло а головно длятого, що один з обжалованих, котрий віддавав пачку на почту з вигляду подавав цїлковито на женщину. Урядники на почтї видячи єго дитинячї риси лиця, довгі льоки кучеряві здали справозданє, що надавець пачки був перебраною дївчиною. З тої причини довго пошукувано дївчини яко надавця. Пізнїйше показало, ся що надавцем є Кошеман, 23-лїтний мужчина. Арештовано Кошемана, а по тім вже легко віднайдено прочих чотирох спільників. Межи обжалованими є і дві женщини. Всї они випирають ся вини. Розправа потреває 6 днів, бо покликано 100 сьвідків.

— **Померли:** Іван Хлїбовник, купець у Львові, в 35-тім році житя; — о. Казим. Яворек, лат. парох в Жовтанцях; — о. Лев Ясеницкий, вислужений затварницкий декан, сьвященик-ювілат і парох в Старій соли, перемискої епархії, дня 10 с. м., в 81-ім році житя, а 55-ім сьвященьства.

Господарство, промисл і торговля.

— **В Товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“** прибуло в місяци марті с. р. 2760 важних поліс на 1,687.548 зр. обезпеченої вартости з премією 13.619 зр. 74 кр., єсть отже разом в І. кварталї с. р. 7.232 важних поліс вартости 4,671.605 зр. з премією 36.393 зр. 74 кр. В попереднім (IV) році було в І. кварталї 5596 поліс вартости 3,820.570 зр. з премією 30.004 зр. 53 кр., а в І. році (1893) в тім самім кварталї 1453 поліс вартости 1,163.279 зр. з премією 8.773 зр. 11 кр.

Шкід було в марті 17 случаїв, отже разом в І. кварталї 43 шкід, з котрих 40 уже виплачено, в 2 случаях встримано на разі відшкодованє а 1 (на 200 зр.) в лїквідациї. Сума Сума всїх тих шкід разом з коштами лїквідациї виносить на власний рахунок 3.255 зр. 66 зр. Фонд резервовий збільшив ся в І. кварталї о 2.258 зр. 42 кр. і виносить з кінцем марта 56.989 зр. 46 кр.

— **Рахунок Товариства взаїмного кредиту „Днїстер“ у Львові** стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою за місяць март 1897.

I. Стан довжний:

1. Удїли членів . . .		24.820 кор.	46 сот.
2. Фонд резервовий . .		1.282 „	— „
3. Вкладки:			
а) стан на початку місяця марта	147.829· 42		
б) вложено в марті .	17.548· 42		
в) винято в марті . .	4.928· 77		
позістає з кінцем марта .		160.449 „	07 „
4. Сальдо проц. (побраних) .		6.873 „	49 „
5. Зиск з року попередного.		989 „	31 „
сума		194.414 „	33 „

II. Стан чинний:

1. Позички удїлені:			
а) стан на початку місяця . .	162.212· 55		
б) удїлено в марті .	31.050 —		
в) сплачено в марті .	6.088· 52		
стан з кінцем марта .		187.174 кор.	03 сот.
2. Готівка в касї з днем 31/3		3.112 „	33 „
3. Льокациї:			
а) в Шадници почтовій		2.790 „	12 „
б) в инших інституциях кредитових . . .		1.000 „	— „
4. Сальдо коштів адмінїстрац.		337 „	85 „
сума		194.414 „	33 „

Членів прибуло 70, убуло 0, отже разом з кінцем марта число членів було 641, з деклярованими удїлами 678 в сумі 33.900 кор.

З припавших до заплати рат позичкових залягало з кінцем марта 33 рат в сумі 2815 кор. 79 сот., з котрих однак часть вплинула уже в цьвітни с. р.

Стопа процентова від вкладок 5 прц.; процент від позичок удїлюваних 7 прц.

Львів, 6 цьвітня 1897.

Від товариства взаїмн. кредиту „Днїстер“

Телеґрами.

Відень 14 цьвітня. Є. Вел. Цїсар вернув вчера вечером з Вельс. Слїдуюче засїданє Палати послів відбуде ся дня 28 с. м.

Атини 14 цьвітня. О вісти яка тут наспіла з Парижа, мов би то кабінет Делїяннїса мав подати ся до димісиї, не звістно доси нїчого.

Рим 14 цьвітня. Віскoнти-Веноста відповів в сенатї на інтерпеляцию, що скоро би на Всходї війни не дало ся уникнути, то держави позістануть в згоді і не допустять до нарушеня европейского мира. Сенат приняв сю заяву з вдоволенєм до відомости.

Кольонїя 14 цьвітня. До Köln. Ztg. доносять з Канеї: Пятдесять турецких вояків висаджено на Крету коло Кісемо для скріпленя форту. Повстанцї старали ся не допустити до того і стріляли, а кілька куль впало на австро-угорскі баркаси. Австро-угорскі кораблї „Стефанїя“ і „Себенїко“ і одна турецка канонїрка почали тогди стріляти і прогнали повстанців.

За редакцию відповідає: Адам Кроховецкий

в гущавинї і підперши голову рукою, глядів з далека на ту тиху закутину, де єго душа належала.

Тоді почув тупіт двох коний, що бігцем ішли від Рудки. Відхиливши галузє пізнав Каспера, що їхав з паном Ксавером до Димівщини. Коли зрівнали ся з корчами, за котрими лежав окритий Мариян і звідки добре було видко домок Нарбута, подвірє, липу і білу одїж Уршулї, що ще заходилась коло своїх гостий, задержали ся оба їздцї і Мариян мимохіть почув таку розмову:

— Там видко богато людий і старий дома. Вертаймо вуйку, тепер не поїду.

— Ти боягуз, мій любий і не умієш рішати ся нї на що — відповів вуйко, котрий замітивши, що панна Зое надто ревно займає ся молодцем, постановив звернути єго увагу в инше місце. — Дївчина подобалась тобі від першого разу, коли ти єї побачив в церкві. І справдї чудесна. Око живе, темне, повне огня, стать струнка, хід легкий. Я вже тоді звернув твою увагу на то; а ти три місяці гадаєш лише о нїй, як який плаксивий герой в повісти і доси ще не встиг з нею познакомити ся. Справдї, встидай ся! Як будеш такий боязливий, то перша лїпша вхопить тебе як нїчо і поведе до шлюбу як яку худобину до ярма.

— Ви гадаєте, що то так легко з тим старим — відповів Каспер зітхнувши і поглянувши на Димівщину. — Видко добре єї стереже і ховає. Я чув, що та дївчина єсть тут вже від двох лїт, а однако нїгде єї не показав. І колиб я тоді був случайно не поїхав до церкви, то був би єї доси не бачив і не знав, чи она взагалї є на сьвіті.

— В таких случаях лїпше пізно як нїколи — відповів вуйко по французки. — Не трать же часу, бо вже й так богато стратив. Горбатий зручнїйший від тебе. Вкрутив ся там вже від давна. І хоч то урод, а ти хлопець і гладкий і хороший, то вхопить тобі дївчину заперед носа.

— Того не бою ся — відповів Каспер зі сьміхом. — Она ж не слїпа; я добре уважав, що має пречудні очи і мусить ними дуже добре бачити, хоч спускає їх ще по сїльски.

— Однако кажу тобі, що горбій небезпечний — відозвав ся знов пан Ксавер. — То не може бути, щоби він, артист, що майже кождого дня бачить таку хорошу дївчину, не залюбив ся в нїй по уха.

— А щож би то шкодило — відповів Каспер — якби він і залюбив ся? Она висьміяла би такого оранґутана.

— Так, она може й висьміяла би єго, як би він зробив їй таке предложенє, як тр, коли підібєш єї велике серце — сказав пан Ксавер.— Але Мариян, студент, не знає сьвіта і памятаючи на історию своєї матери, не зробить того. Впрочім то не буде для него встиду як з нею оженити ся; не то що для тебе. Просто осьвідчить ся старому, а він, що буде бачити в тім і честь і щастє для внучки, не лише не відмовить, але ще й примусить єї. А твій отець певне не буде противити ся.

— Правду кажете, цїлковиту правду — відповів Каспер потираючи чоло з нетерпеливости. — Мушу спішити ся, щоби бодай пізнала мене і побачила ріжницю. А однако нинї там не поїду. Той старий завдає менї страху. То чоловік, що не жартує; знаю єго добре. Піддам гадку мамі, щоби намовила вітця, нехай вишле єго за яким дїлом до Варшави.

— Дуже добра гадка — скрикнув пан Ксавер — я тобі допоможу.

(Дальше буде.)

Оголошене.

Звичайні XX. Загальні Збори

членів **Товариства задаткового в Калуши** відбудуть ся в льокалю власнім Товариства **в четвер 22-го цьвітня с. р.** о годині 3-тій по полудни.

П о р я д о к д н е в н и й:

1. Справоздане Дирекциї з діяльности в р. 1896.
2. Справоздане комісиї ревізийної і внесене в справі уділеня Дирекциї абсолюториї з діяльности за рік 1896.
3. Внесене Ради надзираючої в справі подїлу чистого зиску.
4. Вибір 3 членів Ради надзираючої в місце уступаючих.
5. Вибір 3 членів комісиї ревізийної.
6. Затверджене вибору 1 члена дирекциї і 1 заступника.

Рада надзираюча Товариства задаткового в Калуши, товариства зареєстрованого з неограниченою порукою.

К. Ройовский превес. 23 *Д. Пергинєць* секретар.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.